

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Декан факультету ІТ
 Говорущенко Т.О.
 05 вересня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Стандарти та засоби інформаційної безпеки

Назва

Статус дисципліни: вибіркова дисципліна
Факультет – Інформаційних технологій
Кафедра – Комп’ютерної інженерії та інформаційних систем

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальне навантаження		Кількість годин						Форма семестрового контролю			
			Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота, в т.ч. ІРС	Курсовий проєкт	Курсова робота	Залік	Іспит
					Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
Д	1	непарний	8	240	102	34	34	34		138			+	
Разом			8	240	102	34	34	34		138			1	

Програма складена Капустян М.В.
 Підпис Ініціали, прізвище викладача(ів)

Схвалена на засіданні кафедри Комп’ютерної інженерії та інформаційних систем

Протокол №2 від «30» серпня 2024 р.

В.о.зав. кафедри комп’ютерної інженерії та інформаційних систем Засорнова І.О.
 Підпис Ініціали, прізвище

Робоча програма розглянута та схвалена Вченою радою факультету інформаційних технологій

Протокол №1 від 5.09.2024 р.

Голова Вченої ради Говорущенко Т.О.
 Підпис Ініціали, прізвище

ВСТУП

Мета викладання дисципліни. Дисципліна "Стандарти та засоби інформаційної безпеки" є однією з вибірових дисциплін загальної підготовки у підготовці бакалаврів комп'ютерної інженерії.

Метою дисципліни "Стандарти та засоби інформаційної безпеки" є: 1) формування теоретичних знань щодо можливих небезпек і ступеня ризику втрат інформації; 2) формування компетентностей та практичних навичок щодо забезпечення захисту програмної продукції; 3) розвиток у студентів фахового стилю мислення; 4) формування у майбутніх спеціалістів умінь та компетенцій для визначення місця і ролі кібербезпеки в загальній системі національної безпеки, стану та принципів забезпечення інформаційної безпеки особистості, організації та держави, необхідних для подальшої роботи; 5) вивчення застосування методів та засобів ефективного та безпекового поводження з інформацією незалежно від її походження та виду в умовах широкого використання сучасних інформаційних технологій.

Предмет дисципліни. Сучасні стандарти інформаційної безпеки, інформаційні технології у галузі інформаційної безпеки, методи захисту інформації; розробка та впровадження технологій комп'ютерного захисту інформації, забезпечення цілісності даних, конфіденційності; контроль передачі інформації, ідентифікація, аутентифікація, криптографія, політика безпеки.

Завдання дисципліни. Надати студентам знання і практичні навички із забезпечення інформаційної безпеки в комп'ютерних системах та мережах.

Після вивчення дисципліни "Стандарти та засоби інформаційної безпеки" студент має досягти таких результатів навчання (сукупність знань, умінь, навичок, компетентностей):

знати:

- об'єкт, предмет, задачі, проблематику дисципліни та її основні розділи;
- наукові і математичні положення, що лежать в основі забезпечення інформаційної безпеки мереж; базові поняття й визначення, використовувані у галузі комп'ютерної інженерії;
- інновації у галузі технічного та програмного захисту інформації;

уміти:

- застосовувати отримані знання для розв'язування задач налаштування та обслуговування технічних та програмних засобів захисту інформації відповідно до сучасних стандартів у галузі інформаційної безпеки;
- застосовувати знання технічних характеристик, призначення засобів захисту інформації в ІС;
- здійснювати пошук інформації про технічні характеристики, інструкції з експлуатації, особливості налаштування обладнання із захисту інформаційної безпеки;
- вміти ідентифікувати, класифікувати та описувати можливі канали витоку інформації;
- поєднувати теорію і практику інформаційної безпеки і організації, а також приймати оптимальні рішення при обслуговуванні та налаштуванні технічних та програмних засобів захисту;
- оцінювати отримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення при обслуговуванні та налаштуванні персональних комп'ютерів та периферійного обладнання;
- вести діалог із замовником та роботодавцем щодо вимог до рівня захищеності інформаційної системи;

бути здатним:

- розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі інформаційної безпеки, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій;
- абстрактно мислити, аналізувати стан комплексної системи захисту;
- вибрати необхідну стратегію при побудові моделі порушника та створенні політики інформаційної безпеки;
- адмініструвати наявні рішення та методи інформаційної безпеки, змінювати їхні налаштування у відповідності до зміни вимог та/або стандартів у галузі;
- діяти у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів, креативності, самостійного пошуку помилок, критичного оцінювання своєї поведінки та отриманих результатів;
- проводити дослідницьку та/або інноваційну діяльність в галузі інформаційної безпеки.

СТАНДАРТИ ТА ЗАСОБИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Тип дисципліни	Вибіркова
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Мова викладання	Українська
Семестр	7
Кількість встановлених кредитів ЄКТС	8,0
Форма здобуття освіти	Денна

Результати навчання

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: *вміло використовувати* набуті знання зі стандартів інформаційної безпеки, основних методів та засобів захисту; *виконувати* основні задачі із забезпечення захисту інформації; *демонструвати* практичні навички із застосування криптографічних засобів захисту; *аналізувати* стан інформаційної безпеки та *визначати* причини появи каналів витоку інформації.

Зміст навчальної дисципліни. Загальні поняття захисту інформації. Закони України про захист інформації. Аналіз даних захисту. Право інтелектуальної власності та політика інформаційної безпеки. Управління безпекою. Розробка правил безпеки. Міжнародні правила застосування шифру. Управління криптографією. Вимоги до криптографічних систем. Метод шифрування. Ключ шифрування. Симетричні методи шифрування. Несиметричні методи шифрування. Проблеми та перспективи криптографічних систем. Симетричне шифрування. Асиметричне шифрування та його використання. Управління ключами шифрування. Правовий статус електронного цифрового підпису. Призначення електронного підпису. Необхідність сертифікації засобів ЕЦП і відкритих ключів. Особливості рукописного підпису. Особливості ЕЦП. Поняття токенів. Еліптичне шифрування інформації. Загальна характеристика систем захисту в інформаційних мережах. Фізична безпека. Аутентифікація та безпека мережі. Паролі. Захист інформації в бездротових локальних мережах. Криптостійкість засобів ЕЦП. Поняття електронного сертифікату. Моделі систем сертифікації. Проблеми та перспективи впровадження ЕЦП в Україні. Користувацький інтерфейс. Телекомунікації та віддалений доступ. Резервне копіювання. Адміністрування інформаційних систем. Безпека протоколів TCP/IP; Програмні засоби захисту інформації. Інформаційні технології та право. Комп'ютерні злочини. Правила роботи з WWW. Обов'язки користувача. Правила використання електронної пошти. Адміністрування електронної пошти. Використання електронної пошти для конфіденційного обміну інформацією. Комп'ютерні віруси та їх властивості. Класифікація вірусів. Основні види комп'ютерних вірусів та схеми їх функціонування. Структура комп'ютерних вірусів. Програми виявлення вірусів та заходи по захисту та профілактиці. Антивірусні пакети.

Запланована навчальна діяльність: лекції – 34 год., практичні заняття – 34 год., лабораторні заняття – 34 год., самостійна робота – 138 год.; разом – 240 год.

Методи навчання: лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); практичні заняття (з використанням практикумів); лабораторні заняття (з використанням тренінгів, майстер-класів), самостійна робота (індивідуальні завдання).

Форми оцінювання результатів навчання: захист лабораторних робіт.

Вид семестрового контролю: залік

Навчальні ресурси:

1. Іванченко Є.В., Іванченко І.С., Хорошко В.О., Хохлачова Ю.Є. Забезпечення інформаційної безпеки держави: підручник/ МОН України, НАУ. – Київ: НАУ, 2016. – 256 с.
2. Зибін С.В., В.В. Кузавков, І.В. Пискун, В.О. Хорошко, Ю.Є. Хохлачова. Стандартизація та правове забезпечення інформаційної безпеки: навчальний посібник/ МОН України, НАУ. –Е.: ЦП «Компринт», 2020. – 140 с.
3. Захист інформації в комп'ютерних системах: підручник / В.Д. Козюра, В.О. Хорошко, М.Є. Шелест, Ю.М. Ткач, О.О. Балюнов. –Ніжин: ФОП Лузяненко В.В., ТПК «Орхідея», 2020. -236 с.
4. Захист систем електронних комунікацій : навч. посіб. / В.О. Хорошко, О.В. Криворучко, М.М. Браїловський та ін. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. -164 с.

Викладач: к.т.н., доцент Капустян М.В.

1. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВИХ КРЕДИТІВ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин, відведених на:			
	лекції	практичні заняття	лабораторні роботи	самостійну роботу
<i>Непарний семестр</i>				
1. Загальні поняття захисту інформації. Закони України про захист інформації. Аналіз даних захисту.	2	2	2	8
2. Політика інформаційної безпеки. Управління безпекою. Розробка правил безпеки.	2	2	2	12
3. Міжнародні стандарти у галузі інформаційної безпеки. Правила застосування шифру. Управління криптографією. Вимоги до криптографічних систем. Метод шифрування. Ключ шифрування.	4	4	4	16
4. Симетричні методи шифрування. Несиметричні методи шифрування. Проблеми та перспективи криптографічних систем. Симетричне шифрування. Асиметричне шифрування та його використання. Управління ключами шифрування.	2	2	2	8
5. Електронний цифровий підпис (ЕЦП). Правовий статус електронного цифрового підпису. Призначення електронного підпису. Необхідність сертифікації засобів ЕЦП і відкритих ключів. Особливості рукописного підпису. Особливості ЕЦП.	4	4	4	16
6. Поняття токенів. Еліптичне шифрування інформації.	2	2	2	8
7. Загальна характеристика систем захисту в інформаційних мережах. Фізична безпека. Аутентифікація та безпека мережі. Паролі. Захист інформації в бездротових локальних мережах.	2	2	2	8
8. Криптостійкість засобів ЕЦП. Поняття електронного сертифікату. Моделі систем сертифікації. Проблеми та перспективи впровадження ЕЦП в Україні.	4	4	4	16
9. Телекомунікації та віддалений доступ. Резервне копіювання. Адміністрування інформаційних систем. Безпека протоколів TCP/IP. Програмні засоби захисту інформації.	4	4	4	16

10. Інформаційні технології та право. Комп'ютерні злочини. Правила роботи з WWW. Обов'язки користувача.	2	2	2	8
11. Правила використання електронної пошти. Адміністрування електронної пошти. Використання електронної пошти для конфіденційного обміну інформацією.	2	2	2	8
12. Комп'ютерні віруси та їх властивості. Класифікація вірусів. Основні види комп'ютерних вірусів та схеми їх функціонування. Структура комп'ютерних вірусів. Програми виявлення вірусів та заходи по захисту та профілактиці. Антивірусні пакети.	4	4	4	14
Разом за непарний семестр:	34	34	34	138

Примітка. * по чисельнику – 18 годин, по знаменнику – 16 годин (розрахунок здійснюється відповідно до розкладу занять)

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст лекційного курсу

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
	<i>Сьомий семестр</i>	
1	Вступ до інформаційної безпеки Поняття інформації та даних. Загальні поняття захисту інформації. Канал передачі інформації. Канали витоку інформації. Закони України про захист інформації. Аналіз даних захисту.	2
2	Політика інформаційної безпеки. Управління безпекою. Розробка правил безпеки.	2
3	Міжнародні стандарти у галузі інформаційної безпеки. Правила застосування шифру. Управління криптографією. Вимоги до криптографічних систем. Метод шифрування. Ключ шифрування.	4
4	Методи шифрування. Симетричні методи шифрування. Несиметричні методи шифрування. Проблеми та перспективи криптографічних систем. Симетричне шифрування. Асиметричне шифрування та його використання. Управління ключами шифрування.	2
5	Електронний цифровий підпис (ЕЦП). Призначення ЕЦП. Необхідність сертифікації засобів ЕЦП і відкритих ключів. Особливості рукописного підпису. Особливості ЕЦП.	4
6	Еліптичне шифрування інформації. Поняття токенів. Еліптичне шифрування інформації.	2
7	Системи захисту в інформаційних мережах. Загальна характеристика. Фізична безпека. Аутентифікація та безпека мережі. Паролі. Захист інформації в бездротових локальних мережах..	2
8	Криптостійкість засобів ЕЦП. Поняття електронного сертифікату. Моделі систем сертифікації. Проблеми та перспективи впровадження ЕЦП в Україні.	4
9	Телекомунікації та віддалений доступ. Резервне копіювання. Адміністрування інформаційних систем. Безпека протоколів TCP/IP. Програмні засоби захисту інформації.	2
10	Інформаційні технології та право. Комп'ютерні злочини. Правила роботи з WWW. Обов'язки користувача.	2
11	Правила використання електронної пошти. Адміністрування електронної пошти. Використання електронної пошти для конфіденційного обміну інформацією.	2
12	Комп'ютерні віруси. Класифікація і властивості вірусів. Основні види комп'ютерних вірусів та схеми їх функціонування. Структура комп'ютерних вірусів. Програми виявлення вірусів та заходи по захисту та профілактиці. Антивірусні пакети.	4
Разом за перший семестр:		34

2.2. Зміст лабораторних занять

№ п/п	Теми лабораторних робіт	К-ть годин
1	<i>Лабораторна робота №1.</i> Політика інформаційної безпеки. Управління безпекою. Розробка правил безпеки.	4
2	<i>Лабораторна робота №2.</i> Криптографічні методи захисту інформації. Шифр Цезаря.	4
3	<i>Лабораторна робота №3.</i> Симетричні методи шифрування.	4
4	<i>Лабораторна робота №4.</i> Несиметричні методи шифрування.	4
5	<i>Лабораторна робота №5.</i> Електронний цифровий підпис (ЕЦП).	6
6	<i>Лабораторна робота №6.</i> Системи захисту в інформаційних мережах.	4
7	<i>Лабораторна робота №7.</i> Електронний сертифікат. Адміністрування електронної пошти.	4
8	<i>Лабораторна робота №8.</i> Програми виявлення вірусів та заходи по захисту та профілактиці.	4
Всього		34

2.3 Зміст самостійної (індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів денної форми навчання полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу, підготовці до виконання і захисту лабораторних робіт, тестування з теоретичного матеріалу, виконанні індивідуальних завдань тощо.

Номер тижня	Вид самостійної роботи	К-ть годин
1.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до лабораторної роботи №1.	4
2.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до лабораторної роботи №1.	4
3.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до захисту лабораторної роботи №1. Підготовка до лабораторної роботи №2.	12
4.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до захисту лабораторної роботи №1. Підготовка до лабораторної роботи №3.	16
5.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до захисту лабораторних робіт №2. Підготовка до лабораторної роботи №3.	8
6.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до захисту лабораторних робіт №2,3. Підготовка до лабораторної роботи №4.	16
7.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до захисту лабораторної роботи №3. Підготовка до лабораторної роботи №4.	8
8.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до захисту лабораторної роботи №3,4. Підготовка до лабораторної роботи №5.	8
9.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до захисту лабораторних робіт №4. Підготовка до лабораторної роботи №5.	16
10.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до захисту лабораторних робіт №4,5. Підготовка до лабораторної роботи №6.	16
11.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до захисту лабораторних робіт №5. Підготовка до лабораторної роботи №6.	8
12.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до захисту лабораторних робіт №5,6. Підготовка до лабораторної роботи №7.	8
13.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до захисту лабораторних робіт №6. Підготовка до лабораторної роботи №7.	14
14.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до захисту лабораторних робіт №6,7. Підготовка до лабораторної роботи №8.	4

15.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до захисту лабораторних робіт №7. Підготовка до лабораторної роботи №8.	4
16.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до захисту лабораторних робіт №8. Підготовка до лабораторної роботи №8.	4
17.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до захисту лабораторних робіт.	2
Разом за семестр:		138

3. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних методів. Зокрема, лекції проводяться в основному словесними методами з використанням мультимедійних засобів. Лабораторні заняття проводяться у формі виконання реальних завдань і мають за мету набуття студентами практичних навичок із виявлення шкідливого програмного забезпечення, створення програмних продуктів із забезпечення інформаційної безпеки.

4. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ У СЕМЕСТРІ

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та лабораторних занять. Семестровий контроль проводиться у формі заліку. При цьому при виведенні остаточної оцінки враховуються результати поточного контролю.

Процес оцінювання підготовленості студента можна розділити на етапи:

Перший етап оцінювання спрямований на визначення знань інформаційного мінімуму. Якщо студент твердо засвоїв визначену навчальним планом суму формальних знань, то це означає, що він вміє використати їх при вирішенні різних питань при обслуговуванні комп'ютерів.

Перед вивченням дисципліни, як правило, проводиться вхідний контроль знань з дисциплін, що їй передують і забезпечують. При цьому необхідно встановити рівні та критерії сформованості знань щодо змісту навчальних елементів. Такими рівнями є:

Ознайомчо-орієнтовний (ОО) – особа має орієнтовне уявлення щодо понять, які вивчаються, здатна: відрізнити компоненти комп'ютера, периферійне та мережне обладнання.

Понятійно-аналітичний (ПА) – особа має чітке уявлення щодо навчального об'єкту, здатна перенести раніше засвоєні знання на типові ситуації.

Продуктивно-синтетичний (ПС) – особа має глибоке розуміння щодо навчального об'єкту, здатна здійснювати синтез, генерувати нові ідеї та уявлення, переносити раніше засвоєні знання на нетипові, нестандартні ситуації.

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за *чотирибальною* шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих *позитивно* з врахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих її видів робіт. Студент, який набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу і не здав підсумковий контрольний захід (залік), вважається невстигаючим.

При оцінюванні знань студентів використовуються різні засоби контролю, зокрема: усне опитування перед допуском до виконання лабораторної роботи – здійснюється на її початку; засвоєння теоретичного матеріалу з тем перевіряється тестовим контролем; якість виконання, набуття теоретичних знань і практичних навичок перевіряється шляхом захисту кожної лабораторної роботи та індивідуального завдання згідно з робочою програмою дисципліни і робочим навчальним планом.

Оцінка, яка виставляється за *лабораторне заняття*, складається з таких елементів: усне опитування студентів перед допуском до виконання лабораторної роботи; знання теоретичного матеріалу з теми; якість оформлення протоколу і графічної частини; вміння студента обґрунтувати прийняті конструктивні рішення; своєчасний захист лабораторної роботи. Для виконання програми дисципліни студент повинен отримати 8 оцінок за лабораторні роботи.

Термін захисту лабораторної роботи вважається своєчасним, якщо студент захистив її на наступному після виконання роботи занятті. За несвоєчасний захист лабораторної роботи з неповажної причини студент за позитивну відповідь отримує оцінку «задовільно».

Пропущене лабораторне заняття студент повинен відпрацювати в лабораторіях кафедри у встановлений викладачем термін з реєстрацією у відповідному журналі кафедри, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

При оцінюванні знань студентів викладач керується такими критеріями.

Оцінку «відмінно» отримує студент за глибоке і повне опанування змісту навчального матеріалу, в якому він легко орієнтується, понятійного апарату, за уміння зв'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і в письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення. Студент повинен набути практичних навичок із обслуговування комп'ютерів, периферійного та мережного обладнання.

Оцінка «відмінно» виставляється студенту, який вміє раціонально застосувати основні принципи і методи обслуговування комп'ютерів та вміє ними користуватися. Студент не повинен вагатися при видозміні запитання, повинен робити детальні та узагальнюючі висновки.

Оцінку «добре» отримує студент за повне засвоєння навчального матеріалу, володіння понятійним апаратом, орієнтування у вивченому матеріалі, свідоме використання знань для вирішення практичних завдань, грамотний виклад відповіді, але у змісті і формі відповіді мали місце окремі неточності (похибки), нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента повинна будуватись на основі самостійного мислення.

Оцінку «добре» отримує студент за правильну відповідь з однією-двома суттєвими помилками.

Оцінки «задовільно» заслуговує студент, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, що справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент слабо знає структуру курсу, допускає помилки у відповіді, засвоїв і набув практичних навичок у обслуговування комп'ютерів, складанні та розбиранні їх, орієнтується в призначенні компонентів комп'ютера, але допустив неточності. Вагається при відповіді на видозмінене запитання, разом з тим студент володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.

Оцінки «задовільно» заслуговує студент за неповне опанування програмного матеріалу, але отримані знання і набуті практичні навички з основ інформаційних технологій.

Оцінка «незадовільно» виставляється, коли студент має розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, припускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка "незадовільно" виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткових знань з курсу.

На основі результатів поточного контролю і підсумкового контрольного заходу виставляється підсумкова семестрова оцінка. На основі аналізу контролю знань викладач удосконалює курс лекцій, звертаючи особливу увагу на ті розділи, чи теми, з яких було найбільше неточних відповідей, що свідчить про методичні чи інші недоліки при висвітленні вказаних тем або розділів.

Аналогічно вносяться корективи в методичні посібники для лабораторних робіт, детальніше розглядаються принципові питання при виконанні лабораторних робіт та їх захисту.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота							Семестр. контроль (залік)
<i>Непарний семестр</i>							
Лабораторні роботи №:							
1	2	3	4	5	6	7	8
ВК:					1	Залік за рейтингом	

Умовні позначення: ВК – ваговий коефіцієнт.

Якщо студент отримав негативну оцінку, то він має перездати її в установленому порядку, але обов'язково до терміну наступного контролю. У випадку, коли студент не виконав індивідуальний план з дисципліни у заплановані терміни без поважних причин, то під час відпрацювання заборгованості при позитивній відповіді йому виставляється оцінка „задовільно”.

Підсумкова семестрова оцінка за національною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у наступній таблиці.

Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інтервальна шкала балів	Вітчизняна оцінка	
А	4,75–5,00	5	<i>Відмінно</i> – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків
В	4,25–4,74	4	<i>Добре</i> – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
С	3,75–4,24	4	<i>Добре</i> – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3	<i>Задовільно</i> – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3	<i>Задовільно</i> – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	<i>Незадовільно</i> – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2	<i>Незадовільно</i> – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

5. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ СТУДЕНТІВ

1. Загальні поняття захисту інформації.
2. Закони України про захист інформації.
3. Аналіз даних захисту.
4. Право інтелектуальної власності та політика інформаційної безпеки.
5. Управління безпекою.
6. Розробка правил безпеки.
7. Міжнародні правила застосування шифру.
8. Управління криптографією.
9. Вимоги до криптографічних систем.
10. Метод шифрування.
11. Ключ шифрування.
12. Симетричні методи шифрування.

13. Несиметричні методи шифрування.
14. Проблеми та перспективи криптографічних систем.
15. Симетричне шифрування.
16. Асиметричне шифрування та його використання.
17. Управління ключами шифрування.
18. Правовий статус електронного цифрового підпису
19. Призначення електронного підпису.
20. Необхідність сертифікації засобів ЕЦП і відкритих ключів.
21. Особливості рукописного підпису.
22. Особливості ЕЦП.
23. Поняття токенів.
24. Еліптичне шифрування інформації.
25. Загальна характеристика систем захисту в інформаційних мережах.
26. Фізична безпека.
27. Аутентифікація та безпека мережі.
28. Паролі.
29. Захист інформації в бездротових локальних мережах.
30. Криптостійкість засобів ЕЦП.
31. Поняття електронного сертифікату.
32. Моделі систем сертифікації.
33. Проблеми та перспективи впровадження ЕЦП в Україні.
34. Користувацький інтерфейс.
35. Телекомунікації та віддалений доступ.
36. Резервне копіювання.
37. Адміністрування інформаційних систем.
38. Безпека протоколів ТСП/IP.
39. Програмні засоби захисту інформації.
40. Інформаційні технології та право.
41. Комп'ютерні злочини.
42. Правила роботи з WWW.
43. Обов'язки користувача.
44. Правила використання електронної пошти.
45. Адміністрування електронної пошти.
46. Використання електронної пошти для конфіденційного обміну інформацією.
47. Комп'ютерні віруси та їх властивості.
48. Класифікація вірусів.
49. Основні види комп'ютерних вірусів та схеми їх функціонування.
50. Структура комп'ютерних вірусів.
51. Програми виявлення вірусів та заходи по захисту та профілактиці.
52. Антивірусні пакети.

6. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний процес з дисципліни «Стандарти та засоби інформаційної безпеки» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Іванченко Є.В., Іванченко І.С., Хорошко В.О., Хохлачова Ю.Є. Забезпечення інформаційної безпеки держави: підручник/ МОН України, НАУ. – Київ: НАУ, 2016. – 256 с.
2. Зибін С.В., В.В. Кузавков, І.В. Пискун, В.О. Хорошко, Ю.Є. Хохлачова. Стандартизація та правове забезпечення інформаційної безпеки: навчальний посібник/ МОН України, НАУ. –Е.: ЦП «Компринт», 2020. – 140 с.
3. Захист інформації в комп'ютерних системах: підручник / В.Д. Козюра, В.О. Хорошко, М.Є. Шелест, Ю.М. Ткач, О.О. Балюнов. –Ніжин: ФОП Лукаченко В.В., ТПК «Орхідея», 2020. -236 с.
4. Бабак В.П. Теоретичні основи захисту інформації: підручник/ НАУ; МОН. – Київ, 2008. – 751 с.
5. Захист систем електронних комунікацій : навч. посіб. / В.О. Хорошко, О.В. Криворучко, М.М. Браїловський та ін. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. -164 с.

8. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Електронний університет:

1. Модульне середовище для навчання (розміщені усі необхідні матеріали з дисципліни, в тому числі тестові завдання для поточного та семестрового контролю знань).
2. Електронна бібліотека університету